

РЕШЕНИЕ

№ 3964

гр. София, 15.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 4 състав,
в публично заседание на 16.05.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ирина Кюртева

при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **1687** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.204, ал.4 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр.с чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).
Образувано е по искова молба на И. З. И., ЕГН [ЕГН] и Д. А. К., ЕГН [ЕГН] и двамата от [населено място], чрез адв. В. П.-САК, за присъждане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер по 20 000,00лв. за всеки от тях, ведно със законната лихва от завеждане на исковата молба в съда, до окончателното й изплащане. След направено уточнение с молби от 16.03.2022г. и 19.05.2022г., вредите се претендират вследствие незаконосъобразни действия на служители на ответниците - Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ (ГД „Б.“) и Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР), с искане за тяхното солидарно осъждане.
В исковата молба се твърди, че ищците вследствие на незаконосъобразни действия на служителите на ГДБОП и СДВР са претърпели неимуществени вреди, изразяващи се в силни физически страдания и болки, силен психоемоционален стрес, неудобства, унижение, страх, изгубване на доверие в националните правоохранителни институции. Незаконосъобразните действия се изразяват в нахлуване в жилището им на 05.10.2020г. около 05.55ч. чрез разбиване на входната врата, нанасяне на удари, ритници по цялото тяло, врата, главата и гърба, настъпване с кубинки по пръстите, като през цялото време служителите крещели „боклук“, „нищожество“, „мърша“, след което им поставили белезници, а на И. пуснали ток от електрошок. През цялото време, детето на ищците – 4 месечно бебе плачело и К. умолявала да й дадат пеленачето или

да го дадат на майка ѝ, живееща в отсрещния апартамент; опитвала се да се изправи, но един от служителите, я натиснал с крак на земята, като поставил крака си на кръста ѝ и я натиснал силно, за да не може да се изправи. Твърди се, че всички тези събития са продължили около 10 мин., след което един от служителите попитал- „С.?“ и И. И. отговорил, че такова лице не познава, те не повярвали и поискали документи и лична карта. След което изправили К. от земята и ѝ казали да ги даде, а те установили че не са лицата, а по станцията на един от служителите се чуло „объркан адрес“. Един от цивилните полицаи казал на ищеца И. „явно сме объркали адреса“, свалили им белезниците и всички служители напуснали апартамента, без да кажат нищо. След около половин час дошъл човек, който се представил за началник на отдела и се извинил, че е станало грешка в адреса, т.к. навигацията ги е довела на грешен такъв. Посочил, че такива грешки се случват и ще ги компенсират, оправяйки и подменяйки входната им врата. В исковата молба ищите посочват, че след инцидента седмици наред всички съседи са ги спирани и им задавали множество въпроси, от които те са се чувствали неудобно. Сочат, че след инцидента са прегледани в Център за спешна медицинска помощ и от съдебна медицина, за което са им издадени съдебни медицински удостоверения. Освен това са прегледани и от психолог и са им извършени съдебно – психологични консултации. В исковата молба се твърди, че при проведената акция от ГДБОП във връзка със „сгрешения адрес“ силовите структури са превишили правата си по ЗМВР, като са използвали физическа сила и помощни средства, без да се съобразят с конкретната обстановка и личността на ищите-същите са спали, било е рано сутринта, не са позвънили на вратата им, а директно са започнали да я разбиват, след разбиването на входната врата са ги повалили на земята и са упражнили срещу тях физическа сила, въпреки, че същите са съдействали изцяло на служителите и не са предизвикали с поведението си предприемането на такива действия. Навеждат се доводи за нарушение на основния принцип, прокламиран в чл.3 от ЕКЗПЧС. Освен това се твърди, че въпреки, че случаят е станал медийно известен, не е извършена проверка по повод упражненото полицейско физическо насилие спрямо ищите, а само по отношение на „сгрешения адрес“. Моли се исковата молба да бъде уважена.

В съдебно заседание доводите се поддържат от упълномощен процесуален представител на ищите, както и с депозиранни подробни писмени бележки. Направено е искане за присъждане на разноски по представен списък.

Ответникът – ГД „Б.“, в представен в срока писмен отговор, оспорва предявения иск като недопустим, в условия на евентуалност като недоказан, а претендираното обезщетение прекомерно завишено. В съдебно заседание се представява от юр.Д., която моли за отхвърляне на исковата претенция като неоснователна и недоказана, евентуално моли за намаляване на размера му. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар. Представя подробни писмени бележки в подкрепа на съжденията си.

Ответникът - СДВР, в представен в срока писмен отговор, оспорва предявената искова претенция по основание и размер и по допустимост. Наведени са доводи за липса на кумулативно изискуемите предпоставки за ангажиране на отговорността на СДВР по ЗОДОВ-незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред; вреда от такъв административен акт и причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия

вредоносен резултат. При условията на евентуалност, в случай че съдът счете предявеният иск за основателен, моли размерът му да бъде намален. В съдебно заседание не се представлява. Постъпили са писмени бележки, в които се поддържат доводите, изложени в отговора на исковата молба за недопустимост, неоснователност и недоказаност на иска. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение и прави възнаграждение за прекомерност на адвокатския хонорар.

Участващият в производството представител на Софийска градска прокуратура, прокурор В., моли за отхвърляне на исковата претенция като неоснователна и недоказана, а в случай на уважаване на претенцията моли същата да бъде уважена в разумен размер.

Съдът, след като прецени представените по делото писмени доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа страна следното:

Не е спорно по делото, че на 05.10.2020г. е проведена специализирана полицейска операция по утвърден план рег. № RB202204-001-04/3-8436 от 02.10.2020г. на отдел „Контратероризъм“ при ГД „Б.“ за неутрализиране на лица, участници в организирана престъпна група по ДП № 280/2020г. по описа на ГД „Б.“. Около 04,30ч. в сградата на ГД „Б.“ е проведен инструктаж, където са определени екипи от служители на ГД „Б.“, служители от ОСПС-СДВР и Дирекция „Жандармерия“-МВР. На екипът е поставена задача да задържат и извършат действия по разследване спрямо лицето С. П. В., живущ в [населено място], [жк], [жилищен адрес]. Началото на операцията е определена за 06.00ч. Предвид, че не е имало служител от отдел „Контратероризъм“, който предварително да е запознат с адреса, където трябва да бъдат извършени действията по разследването, св.К. М.(инспектор в ГД“Б.“) заявил, че е намерил адреса на личния си телефон, качил се в служебния автомобил и другите служители го последвали с другите служебни автомобили. Към екипа се присъединили и служители на ГДЖСОБТ с два буса, които трябвало да обезпечат адреса. Пристигайки служителите от ГДЖСОБТ(Дирекция Жандармерия) обезпечили адреса откъм задната страна, т.к. същият се намирал на първия етаж и имало възможност лицето да избяга, за което били предупредени и при провеждане на инструктажа. Предвид, че служителят К. М. е въвел данните за адреса на GPS на личния си телефон, с управлявания от него служебен автомобил, отишъл сам да види къде се намира блока и входа, след което около 06,00 ч. групата се насочила към посочения блок и вход. Служителите на СДВР влезнали във входа и подхождали към апартамент 172, а служителите от ГДБОП останали пред входната врата на блока, която се затворила пред тях. През това време от прозореца на апартамента вляво се показала жена, която попитала какво става и къде отиват. Служителите се легитимирали като полицаи и обяснили, че не отиват при нея, а в апартамента срещу нейния, вследствие на което тя започнала да вика, че там живее дъщеря ѝ. С оглед да бъдат възпрепятствани от нейна страна действията срещу униформените служители на СДВР, М. почукал на стъклото на вратата и един от служителите на СДВР му отворил. Той се отправил към жената, която вече била почти излязла на стълбището. По-възрастната жена започнала да крещи „Какво става тук, там живее дъщеря ми и има малко бебе, дайте поне него, да не пострада“. През това време жената получила обаждане по телефона и от проведения разговор станало ясно, че говори с другата си дъщеря, намираща се в апартамент 172, на която казала „отвори вратата, спокойно полицията е“. В това време служителите от ОСПС-СДВР опитвали да разбият вратата с помощта на „кози крак“, но не успели напълно. Те влезнали в апартамента и извършили фактическото

задържане на лицата вътре. След като служителите СДВР обезпечили апартамента, служители на ГДБОП влезнали и установили, че лицето не е търсеното, като малко след това установили, че са объркали адреса и незабавно освободили лицата, които били на земята с белезници и се насочили към правилния адрес. Последвал доклад към комисар Д. И. за сгрешения адрес, който след около 30 минути дошъл на място на мястото и поднесъл извинения за случилото се, като заявил, че ще бъдат възстановени всички щети. Доведен е ключар, който поправил временно вратата, впоследствие заменена с нова.

Не е спорно, че служителите на ГДБОП установили и предоставили адреса, а служителите на СДВР, маскирани и въоръжени нахлули в апартамента и извършили действията по фактическото задържане на ищците. Служителите на дирекция Жандармерия били извън блока и охранявали изходите му, като не са имали пряко участие при задържането на лицата.

Горната фактическа обстановка се потвърждава от извършената дисциплинарна проверка, разпоредена със заповед на директора на ГД“Б.“, при която са установени допуснати нарушения от страна на служители на ГД“Б.“, вследствие на които групата на служители от СДВР е проникнала на грешен адрес(адреса на ищците) като е използвала физическа сила и помощни средства срещу лица, нямащи общо с О..

Към исковата молба, за доказване на претърпените вреди, са приложени два броя фиш за спешна медицинска помощ на И. З. И. (л.12) и на Д. А. К. (л.15), два броя съдебно медицинско удостоверение и два броя съдебно-психологична консултация.

От медицинско удостоверение № 368.10/2020г. (л.13) при извършен преглед на 05.10.2020г. в 13,30ч., веднага след инцидента, са установени по отношение на И. И. следните травматични увреждания: кръвонасядания и травматичен оток в лявата лопаткова област, охлузване на левия лакът. Посочено е, че тези травматични увреждания са получени в резултат от действието на твърди предмети. Кръвонасяданията в областта на лявата лопатка имат вид на специфични отпечатъци от контактуваща повърхност с подчертан релеф, като такива повърхности могат да имат подметките на обувки или други повърхности, по които има съответни на описаните ромбовидни фигури. По мнение на специалиста, уврежданията могат да бъдат получени по време и начин, както се съобщава в предварителните сведения, дадени от И. И., който съобщава за физическо насилие от страна на служители на ГДБОП, които са го ритали по тялото и са го съборили на земята, като е лежал по корем и са въздействали по гърба му с електрически шок, вследствие на които действия се оплаква от болки в главата, врата и гърба.

От медицинско удостоверение № 369.10/2020г. (л.16) при извършен преглед на 05.10.2020г. в 13,50ч. са установени по отношение на Д. А. К. следните травматични увреждания: контузия на лявата седалищно-бедрена област, изразена в кръвонасядане и болка. Посочено е, че това травматично увреждане се дължи на ударно и притискащо въздействие на твърд тъп предмет, каквито характеристики може да има и крак, обут в обувка, други части от човешкото тяло или други предмети. По мнение на специалиста, уврежданията могат да бъдат получени по време и начин, както се съобщава в предварителните сведения, дадени от Д. К., която съобщава за нахлули в жилището ѝ служители на ГДБОП, които са я ритали многократно с крака по бедрата, седалището и кръста, съборили са я на земята, настъпили я върху кръста, за да ѝ попречат да се изправи.

От приложената съдебно-психологична консултация № 310/15.10.2020г., (л.14)

издадена за И. З. И. от психолог Е. К., след проведена консултация на 08.10.2020г., се установява, че във връзка с гореописания инцидент, че към момента на провеждане на консултацията, ищецът, разказвайки за случилото се ясно осъзнава, че не е имало сериозна опасност за живота му, но продължава да се безпокои за здравето на всички и най-вече за това на майката на детето. Споделил е, че не може да спи нормално, сънят му е повърхностен и кратък. Няма спомени за сънищата си, но често се събужда от плача на бебето, т.к. през последните дни се случвало то да плаче дълго и неутешимо. Споделя, че сънят на цялото семейство е нарушен, както и че тези състояния на детето, както и тревогата на жена му го кара за първи да се безпокои за психичното си здраве. Ежедневно изпитвал болка в областта на главата, съпроводена със завишен пулс и високо кръвно. Описва тези състояния като неприятни, нетипични за него. Освен това, казва, че никога до този момент не е имал подобни преживявания и забелязва, че когато остане сам, в ума му нахлуват тревожни мисли и изпитва страх за живота си. В дома си, без причина проверявал дали са добре затворени прозорците и вратите, сякаш всеки момент нещо лошо можело да се случи. Специалистът посочва, че тревожността имала вегетативно проявление-замаяване, сърцебиене и зачервяване на очите, както и че контролът върху емоциите му вариал и на определени моменти ставал свръхинтензивен и раздразнителен, докато в други-апатичен и безразличен. Пред психолога И. е споделил, че се тревожи за емоционалното състояние на жена си и как тя посреща нуждите на бебето. Заключение на специалиста е, че И. И. е в период на възстановяване след преживян сериозен и потенциално травматизиращ дистрес, налице са според него множество индикации за остра стресова реакция, адаптацията след която е видимо затруднена. Вижда необходимост нивото на стрес в средата на живот да се намали, а ако симптоматиката се задържи или задълбочи, е необходимо да се направи консултация с психиатър и да се потърси лечение.

Съдебно-психологична консултация № 311/15.10.2020г., (л.17) е извършена и на Д. А. К. от психолог Е. К., след проведена консултация на 08.10.2020г., като психологът резюмира, че към момента на провеждане на консултацията, Д., споделя, че не е спала няколко поредни нощи след това, често се събужда от плача на четиримесечното бебе, дори когато то не плаче, тя го чувала в съня си. Състоянията ѝ се обостряли особено през нощта. Споделяла за състояния на нарастваща силна тревога, в която тя трудно можела да се контролира сама. Установила, че излизайки за кратки разходки навън, не можела да се отдалечи от блока, където живее, страхувала се да отиде до магазина, защото очаквала да се случи нещо лошо. Когато била в дома си, без причина проверявала дали са добре затворени вратите и прозорците, като през нощта оставяла всички помещения светещи, т.к. субективните усещания на безпокойство се обостряли. Специалистът посочва, че тревожността имала вегетативно проявление-замаяване и задух, загуба на ориентация, сърцебиене, изразена нетърпимост към шум, както и че контролът върху емоциите е затруднен и те често се променяли рязко от еуфоричност до безразличие и апатия, като всичко това се появявало в пряка връзка със стресовото събитие. Заключение на специалиста е, че Д. К. е в период на възстановяване след преживян сериозен и потенциално травматизиращ дистрес, налице са различни индикации за остра стресова реакция и разстройство в адаптацията във връзка с описаното събитие. На следващо място, специалистът е установил, че тревожната и депресивна симптоматика е подсилена и от силен базисен страх във връзка с ранния етап на отглеждане на първото ѝ дете, като

е налице риск нейната загуба на емоционално равновесие да доведе до негативни последици за психо-емоционалното развитие на бебето. Вижда необходимост да ѝ бъде оказана подкрепа от другите членове на семейството, както и тя и детето да бъдат наблюдавани от специалист и ако състоянието ѝ се задълбочи е налице необходимост да потърси психологическо лечение.

За изясняване на относимите факти и обстоятелства по делото са разпитани петима свидетели – Д. В. К., майка на ищцата Д. К., Г. Н. В. и Н. Г. Т., съсед на ищците, П. Л. Л., инспектор в ГДБОП и К. И. М., инспектор в ГДБОП към момента на полицейската акция.

Свид. Д. К., (която е присъствала по време на полицейската акция), които съдът кредитира изцяло като непротиворечиви и кореспондиращи с другите доказателства по делото, пресъздава горната фактическа обстановка, както и че на ищците са им били поставени белезници, нанасяни са им удари по цялото тяло, натискали са ги с обувки към земята, като през това време са им крещели и обиждали, наричайки ги „боклуци“. Посочва, че и двамата са имали тревожност, която продължила около шест месеца, от всеки шум се стряскали. Д. след това събитие продължава да има главоболие и да е стресирана.

Свид. Г. В., съсед на ищците се срещнал с тях по-късно през същия ден и видял, че ищеца имал белези от белезниците на ръцете(като гривни), синини по тялото, а на гърба по дрехата имало и следи от кубинки. Свидетелят категорично посочва, че ищците били много разстроени, както и че е имало промени в поведението им- станали са раздразнителни, разстроени, мълчаливи, не излизали от къщи, страняли от хората. Знае, че Д. е ходешходела на прегледи и консултации при психиатър.

Фактическата обстановка се потвърждава и от свид. Н. Т., съсед на ищците, който по време на акцията чул тряскане, женски писъци, крясъци, чул викове „гадове“, като това продължило може би около половин час. Срещнал се с ищците и е категоричен, че са били стресирани, което продължавало и към настоящия момент, а Д. посещавала лекари, като двамата с И. не излизали много, нямали самочувствие, чувствали се опетнени.

Фактологията относно извършената акция на 05.10.2020г. се потвърждава и от показанията на свидетеля К. М., към онзи момент - инспектор в ГД“Б.“. Сочил, че сам е въвел адреса в джипиеса на „Google Maps“, т.к. не му бил познат-[жилищен адрес] ж.к. „Л. Г. Свидетелят уточнява, че снимката на лицето, което следва да се задържи, предварително се показва на участниците в операцията, но за конкретния ден не си спомня дали това е направено преди влизане в апартамента на ищците. Престоят в случая е бил общо 6-7 минути и след като разбрали, че това не е лицето, веднага са прекратили акцията и се оттеглили. Свид. П. Л. -инспектор в ГДБОП, потвърди, че ищците били с белезници и че едва като влезнали, установили допуснатата грешка след проверка на личните карти на ищците. Твърди, че те били много притеснени, стресирани и уплашени, което според него било нормално.

По делото е извършена комплексна съдебна медицинско- психологическа експертиза, извършена въз основа на приложената към исковата молба медицинска документация – л.12-л.17 от делото, както и при проведено при амбулаторни условия психологическо изследване на ищците.

По отношение Д. А. К., въз основа на горесцитираната медицинска

документация при съдебномедицинското освидетелстване, е установено: синкаво мораво кръвонасядане 5/4 см в долно външният квадрант на лявата седалищна половина, при прехода към бедрото. Описаното увреждане по своята медикобиологична характеристика е причинило болка. То се дължи на удар с или върху твърд тъп предмет с ограничена контактна повърхност и може да бъде получено при натиск с крак в тази област, при легнало положение на жертвата по време и начин, описани в исковата молба. Увреждането би следвало да премине за 7-10 дни, без да остави последствия за живота и здравето на пострадалата.

По отношение И. З. И., въз основа на горецитираната медицинска документация при съдебномедицинското освидетелстване е установено: 1.группирани и наслагващи се червеникави ивичести кръвонасядания, ориентирани в различни направления лявата лопаткова област, на площ около 20/15 см, като в общата конфигурация на следите има добре очертана ромбовидна фигура, с размери 7,5/3 см, с дългия размер разположен вертикално. Ромбовидната фигура е представена във вид на червеникав линеен контур, вътрешно от който има друга ромбовидна фигура, с размери около 4,5/1,8 см. Външно от описаната находка има частично проявена същата фигура. В останалата част на увредената област, също се диференцират частични отпечатащи, съответстващи на гореописаните. 2.повърхностно охлузване, 1/1,5 см, със забелване на епидермиса в лявата лакътна изпъкналост има. Описаните увреждания по своята медикобиологична характеристика са причинили болка и страдание. Те се дължат на удари с или върху твърди тъпи предмети с и увреждането на гръба може да бъде получено от релефа на подметка при удар с крак в тази област, при легнало положение на жертвата по време и начин описани в исковата молба. Охлузването на левия лакет най-вероятно е получено при падане на пострадалия върху терена. Физическите увреждания би следвало да преминат за 10-15 дни без да оставят последствия за живота и здравето на пострадалия.

При непосредственото психологическо изследване, е установено, че според резултатите от попълнените въпросници и двете лица показват висока степен на ситуативната тревожност, което се свързва с периоди от момента на инцидента. Констатира се и при двамата високо равнище на личностна тревожност. Посочват, че са имали нарушение при организиране на времето на ежедневието си към онзи момент. Констатирани са и умерени страхови състояния, които имат връзка с личните преживявания в следствие резултат от травматичното събитие. Негативното отражение от случилото се върху психиката е преживян по време на инцидента силен стрес, както и впоследствие - повишената тревожност и промяна на ежедневието ритъм на живот и безпокойства. При Д. К. е налично силно изразено разстройство в съня, умерено изразено нарушение на тъга и емоционална и психомоторна потиснатост. Нарушени са позитивните процеси при памет, мислене и внимание. Променена е самооценката. Измерен е висок процент на посттравматична стресова симптоматика. При И. И. показателите са за нарушени позитивни процеси при внимание, памет, мислене, силно изразено нарушение на самооценка и малоценно изживяване, разстройство на съня,

намалена активност. Наличие на посттравматична стресова симптоматика. Вещите лица са заключили, че преди инцидента няма данни, от интервюто и документите в кориците на делото, лицата да са имали нарушения свързани с тяхното психично състояние.

Съдът изцяло кредитира свидетелските показания като обективни и непротиворечиви, а изготвеното заключение като компетентно.

При така установените факти, съдът намира от правна страна следното:

Предявените субективно съединени иски по чл.1 от ЗОДОВ са за неимуществени вреди, причинени на ищците от незаконосъобразни действия на органи и длъжностни лица на ответниците ГД“Б.“ и СДВР, при осъществяване от тях дейност, при условията на солидарна отговорност, предявена на основание чл. 53 от ЗЗД с твърдение за съпричиняване на вредите.

Изпълнено е императивното изискване на чл. 205 от АПК искът за обезщетение да се предяви срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие се твърди, че са причинени вредите. В случая претендираните обезщетения са за вреди от незаконосъобразни действия при изпълнение на административна дейност, поради което искът попада в хипотезата на чл. 204, ал. 4 от АПК, като дали е налице действие и дали то е незаконосъобразно, се установява от съда, пред който е предявен и искът. С оглед на горните разпоредби исковите са допустими спрямо всеки един от ответниците, които са със статут на юридически лица по смисъла на чл. 37, ал. 2 вр. с чл. 38 ЗМВР.

За да бъде ангажирана отговорността на държавата на основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, в тежест на ищците е да докажат по безсъмнен и категоричен начин наличието на следните кумулативно изискуеми предпоставки, а именно: 1.незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред относно актовете, а в случаи на претендирани вреди от незаконосъобразни действия/бездействия, незаконосъобразността им се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение; 2.настъпили вреди и 3.наличие на пряка причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт или твърдените незаконосъобразни действия и/или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. Посочените предпоставки следва да се констатират кумулативно като липсата, на която и да е от тях е пречка да се реализира отговорността на държавата по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ.

На основание чл. 4 от ЗОДОВ, държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Поради това отговорността се характеризира като обективна, безвиновна, а възникването на право на обезщетение предполага установяване на незаконосъобразни действия и/или бездействия.

Съобразно установената фактическа обстановка и доказателствената установеност по делото, настоящият състав приема, че са налице посочените кумулативно изискуеми предпоставки за възникване на отговорността на

ответниците по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ.

Специфичната отговорност на държавата и общините по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ следва да се ангажира само в случаите, когато вредите са причинени от администрацията при административната ѝ дейност. Тази дейност се осъществява от органите на изпълнителната власт във връзка с управлението на страната и се характеризира с властнически правомощия. Обстоятелството, че са извършени по повод и във връзка с образувано досъдебно производство на ГД“Б.“ не променя характера им на действия, производни от административна дейност, регламентирана в чл.85 и чл.86 ЗМВР. Тези действия са извършени от служители на административен орган и във връзка с осъществяване на административна дейност. В случая, процесните действия са извършени от служители на двамата ответници.

Безспорно е доказано, че извършените действия по време на проведената акция и поставянето на белезници на ищците, съответно използването на физическа сила срещу тях, не съответстват на императивните изисквания на горецитираните разпоредби. Тези действия нямат правно основание, поради което са незаконосъобразни и водят до пораждање на отговорността на държавата по чл.1, ал.1 ЗОДОВ. По делото се установи, че на процесната дата служителите на ответниците са допуснали груба грешка и са нахлули в апартамента на ищците като са използвали сила и помощни средства, разбили са входната врата и са употребили сила, грубо и арогантно отношение, съпроводено с множество обиди, като са ги задържали с положени белезници на земята. Съдът намира, че физическата сила, използвана от служителите на ответниците не отговаря на стандарта за „абсолютна необходимост“, същите са превишили правомощията си и това представлява незаконосъобразно действие на административния орган, по смисъла на чл.1 ЗОДОВ. Съобразявайки хипотезата на чл.86, ал.4 от ЗМВР, съгласно която при използване на физическа сила и помощни средства полицейските органи вземат всички мерки за опазване на живота и здравето на лицата, срещу които са насочени, съдът намира, че в случая това не е спазено. Категорично се установи, че употребата на физическа сила не е била необходима, ищците не са се съпротивявали, твърдейки че е станала някаква грешка. Налице е незаконосъобразно фактическо действие на служителите на ответниците при осъществена специализирана полицейска операция, изразяващо се в упражнена физическа сила спрямо ищците при задържането им, която не е била обоснована с предвидената в чл. 85 и чл. 86 от ЗМВР абсолютна необходимост за нейната употреба с оглед на конкретните обстоятелства по осъществяване на задържането, довело до твърдените от тях неимуществени вреди - претърпени физически болки и страдания от проявеното преднамерено нечовешко и унизително отношение спрямо тях. Освен това, в чл. 86, ал. 1 от ЗМВР е посочено, че физическа сила и помощни средства се използват след предупреждение с изключение на случаите на внезапно нападение и при освобождаване на заложници, които в случая очевидно не са били налице. Няма и данни по делото ищците да са били предупреждени, че срещу тях ще бъдат използвани физическа сила и помощни средства.

Безспорно е, че по повод специализираната полицейска акция, проведена на 05.10.2020г. е извършена дисциплинарна проверка, разпоредена със заповед

на директора на ГД“Б.“, при която са установени допуснати нарушения от страна на служители на ГД“Б.“, вследствие на които групата на служители от СДВР е проникнала на грешен адрес(адреса на ищците) като е използвала физическа сила и помощни средства срещу лица, нямащи общо с О.. Направено е предложение за дисциплинарна отговорност за допуснати дисциплинарни нарушения от непосредствения ръководител на операцията и отговорника на екипа.

Налице е и втората изискуема предпоставка - вреди, които ищците са претърпели в резултат на специализираната полицейска акция. Съдът приема, че претенцията на И. и К., се доказва в настоящото производство. Безспорно се установи, че същите са претърпели неимуществени вреди, изразяващи се в преживян физически и емоционален стрес и дискомфорт по време на самото задържане. По принцип самото естество на задържането на лице, логично причинява на задържания стрес и дискомфорт. В настоящият случай, нещо повече, установи се категорично, че нахлуването в жилището в ранните часове на денонощието, докато ищците спят, използването на физическа сила и помощни средства, натискане и ритане с крак, отправянето на обидни квалификации, се е осъществило по грешка и при пълна изненада спрямо лица, които не са имали никаква връзка с образувано досъдебно производство.

Обезщетенията за неимуществени вреди се присъждат за конкретно претърпени физически и психически болки, страдания и неудобства, каквито се явяват горепосочените. В тази връзка съдът кредитира както показанията на разпитаните свидетели по делото, така и заключението на вещите лица, от които безспорно се установи, че задържането се е отразило изключително негативно на ищците. Чувствали са физически болки и страдания, стрес и ужас по време на самото задържане, впоследствие и унизени, не са искали да се срещат с други хора и да излизат от жилището си, проявили са признаци на депресия, което наложило консултация с психиатър и лечение. Тези изживявания се подсилват и утежняват от факта, че действията са извършени в присъствието на четиримесечното им бебе, което през цялото време е плакало, като ищците са изпитвали тревога и за детето си.

Според чл.3 ЕКЗПЧОС никой не може да бъде подложен на изтезания или нечовешко или унизително отношение. Този принцип на европейската цивилизованост и хуманност е намерил израз и във вътрешното ни законодателство- чл.6, ал.1 от Конституцията на Република България, където е прокламирано, че всички хора се раждат равни по достойнство и права, а чл. 29, ал.1 КРБ гласи, че никой не може да бъде подлаган на мъчение, на жестоко, безчовечно или унижаващо отношение. Човешкото достойнство е морално-етична категория и като такава, преценката кога точно е прехвърлен прага е относителна и се преценява във всеки конкретен случай, като следва да се определи интензитета на въздействие върху пострадалия на факторите и условията на средата в тяхната кумулативност, като се отчетат конкретната личностна характеристика, възпитание, интелект, нормалната му среда на живот (тази отпреди проведената специализирана полицейска акция), както и други специфички-възраст, здравословно състояние, пол, продължителност на неблагоприятното въздействие и др. подобни. В тази връзка, по никакъв начин

по делото не се установи необходимостта от поставяне на белезници на лицата, събарянето им на земята, употребата на физическа сила спрямо тях-ритане, блъскане по тялото, като и отпращането на обиди. Съдът следва да съобрази и константната практика на Европейския съд по правата на човека, включително и изводите на съда в решения, постановени срещу България. Както ЕСПЧ многократно е посочвал, използването на сила от страна на полицията, по-специално по време на операции по задържане, невинаги представлява нарушение на чл. 3 от Конвенцията. Но това е така, само ако използването на сила е абсолютно необходимо и не е прекомерно. Тежестта на доказване, че използването на сила е абсолютно необходимо и не е прекомерно е на ответниците (П. и П. срещу България, № 59273/10, § 47, 19 май 2015 г.) Такива доказателства не бяха представени, не се описват никакви особености в поведението на ищците, които са подтикнали униформените служители да използват сила срещу тях. С оглед абсолютния характер на защитата, предоставена от чл. 3 от Конвенцията, използването на сила от страна на полицията не води до нарушаване на този член, само ако се докаже, че използването ѝ е наложено от поведението на лицата, които следва да бъдат задържани. В случая налице са претърпени неимуществени вреди, довели до негативно отражение върху психическото и физическото състояние на И. и К.. Налице са негативни преживявания, изразяващи се в унижаване на човешкото достойнство, физически и емоционален дискомфорт, притеснение и срам, проявени както по време на самото задържане, така и в последващ времеви период.

Относно размера на вредите, съдът съобразява същия по справедливост, както изисква чл.52 ЗЗД, но и в рамките на събраните доказателствата по делото от които се установява засилен, повишен над средния интензитет. Подлежат на обезщетяване и вътрешните, душевни състояния, но тогава, когато справедливостта налага същите да бъдат възмездени. Реакциите на ищците към споменаването на събитията продължава и години след тях, (дори по отношение на Д. К., засилен и към настоящия момент) поради което като съобрази и последиците- стрес, страх, затвореност, уплаха за над една година, то съдът намира за справедлив претендирания размер от 20 000лв. по отношение и на двамата ищци.

Съдът приема, че като релевантен фактор при определяне размера на дължимото обезщетение за причинените неимуществени вреди следва да се отчете как специализираната полицейска акция се е отразила на всеки един от двамата ищци, съответно какъв е интензитета при всеки един от тях. От доказателствата по делото е безспорно установено и следва да се има в предвид, че към момента на нахлуването във жилището Д. К. е в период на възстановяване след раждане и се грижи за малко дете. Доколкото заключението на вещите лица по отношение на нея посочват висока степен на ситуативна тревожност, свързваща се с периоди от момента на инцидента, високо равнище на личностна тревожност и нарушение при организиране на времето на ежедневието си към онзи момент, е налице основание за присъждане на обезщетение в пълния претендиран размер от 20000лв., ведно със законната лихва от завеждане на исковата молба в съда до окончателното ѝ изплащане. Налице са данни и за продължаващо във времето негативно

емоционално преживяване, водещо до необходимостта от посещение на различни специалисти и провеждане на последващо лечение и изследвания от медицински лица. Установени са силно изразено разстройство на съня, умерено изразено нарушение на тъга и емоционална и психомоторна потиснатост, нарушение на позитивни процеси при памет, мислене и внимание, промяна в самооценката. Не на последно място налице са данни за висок процент на посттравматична стресова симптоматика. По отношение на И. И., е установено и нарушение на позитивните процеси при внимание, памет, мислене, силно изразено нарушение на самооценка и малоценно изживяване, разстройство на съня, намалена активност, както и наличие на посттравматична стресова симптоматика.

Съдът приема, че е налице пряка причинна връзка между преживените от ищците неимуществени вреди вследствие незаконосъобразните действия на служителите на Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ и Столична дирекция на вътрешните работи, извършени на 05.10.2020г. Посочените негативни изживявания и страдания са следствие от неправомерното нахлуване в жилището им, употребата на физическа сила и помощни средства. Претърпените вреди от ищците са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат вследствие неправомерните фактически действия на ответниците. Тези вреди са адекватно следствие от увреждането и са настъпили по време и място, следващо противоположния резултат.

С оглед гореизложеното, ищците, за които е доказателствената тежест, установиха наличието на всички законови предпоставки, което обуславя основателността на предявения от тях иск спрямо двамата ответници, поради което исковите претенции следва да се присъдят в уважения размер, ведно със законната лихва от завеждане на исковата молба до окончателното изплащане, както е заявено с исковата молба.

По аргумент от чл. 53 ЗЗД, приложим и за отговорността на държавата, съгл. § 1 от ЗР на ЗОДОВ, е налице основание за ангажиране солидарната отговорност, както по отношение на органите на ГД „Б.“, така и на СДВР. Неправомерните фактически действия са извършени съвместно от органи на ответниците и след като вредите са причинени от неколцина, налице е хипотезата на чл. 53 от ЗЗД, съгласно която, когато увреждането е причинено от неколцина, те отговарят солидарно. Това произтича и от разпоредбата на чл. 4, ал. 2 от ЗОДОВ, което е един от предвидените в закона случаи по смисъла на чл. 121 от ЗЗД, при които възниква солидарна отговорност, поради което развитите доводи от ответника ГД „Б.“ за недопустимост на иска поради липса на посочени съображения за солидарност не могат да бъдат възприети. Искането за присъждане на разноски е основателно по чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ. С оглед уважаването на исковите претенции, на всеки от ищците се дължат сторените по делото разноски, съобразно представения списък, в размер на 1810,00 лв. , платими солидарно от ответниците. Съдът намира направеното от ответниците с писмените отговори възражение за прекомерност на адвокатските възнаграждения за неоснователно с оглед фактическата сложност на делото.

Воден от изложените съображения Административен съд София - град, I

отделение, 4 - ти състав

РЕШИ:

ОСЪЖДА Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ - МВР и Столична дирекция на вътрешните работи-МВР, в условията на пасивна солидарност, да заплатят на И. З. И., ЕГН [ЕГН], обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на 20 000(двадесет хиляди)лв., ведно със законната лихва от датата на завеждане на исковата молба в съда-22.02.2022г. до окончателното ѝ изплащане, произтичащи от незаконосъобразни действия, извършени на 05.10.2020г.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“-МВР и Столична дирекция на вътрешните работи-МВР, в условията на пасивна солидарност да заплатят на Д. А. К., ЕГН [ЕГН], обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на 20 000(двадесет хиляди)лв., ведно със законната лихва от датата на завеждане на исковата молба в съда-22.02.2022г., до окончателното ѝ изплащане, произтичащи от незаконосъобразни действия, извършени на 05.10.2020г.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“-МВР и Столична дирекция на вътрешните работи-МВР, в условията на пасивна солидарност да заплатят на И. З. И., ЕГН [ЕГН], разноски по делото в размер на 1 810(хиляда осемстотин и десет) лв.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ –МВР и Столична дирекция на вътрешните работи-МВР, в условията на пасивна солидарност да заплатят на Д. А. К., ЕГН [ЕГН], разноски по делото в размер на 1810(хиляда осемстотин и десет) лв.

Решението подлежи на обжалване в 14 - дневен срок от съобщението до страните за постановяването му с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България.

СЪДИЯ: